

ELOFIZETESI ÁRAK:

Fél évre . . 50 L. — b.
Egy évre . . 25 L. — b.
Egy hónapra . . 9 L. — b.
Nyíltár sora 6 L. — b.
Áld. petitsora 3 L. — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diószegi Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Magyarirtás.

Azt a politikát, a melyet a Bratianu kormány folytat, bátran nevezhetjük a magyarirtás politikájának.

Hiszen egyebet sem tesz, mint törvényekkel, rendeletekkel iskoláinkat veszi el, szünteti be és a csekély számban, egyelőre meghagyottakat románizálja.

Ifjuságunknak lehetetlenné teszi a hivatalos pályákon való érvényesülést, sőt a tudományos pályákon való boldogulhatást is oly feltételekhez köti, a melyek, ha nem is elérhetetlenek, de nem előnyére, hanem kárára vannak a mi fiaink tudományos képzésének.

Nagyobb ipari- és kereskedelmi vállalatok értesítését szintén a nacionálizáló rendelkezések bénítják meg s kulturális és közérdekű intézményeink fejlődése, sőt fenttarthatása elől is sovínista nacionálizálás zárja el az életet, a levegőt.

Hogy ebben a tekintetben mily nagy az elfogultság, talán elég a tüzoltóságokra hivatkozni, a melyek önkéntes, emberbaráti működését azért akarják betiltani, mert azok tagjai még magyarul beszélnek, magyarul vezényelnek. Pedig azokat az intézményeket még fejleszteni kellene. Mese, hogy azokban irredentizmust lehetne folytatni. Hiszen annyi román léphet be egyleti tagnak, a hány jónak látja s igazán nem a magyarok hibája, ha ilyen önkéntes, ingyenes szolgálatra a románok nem tudnak olyan mérvben, mint a fizetett hivatalok után.

Mindenre, ami a magyarok ellen történik, rá teszi a koronát az új adóztatás. Nem vádoljuk elfogultsággal vagy részrehajlással az adóztató-bizottság tagjait, lehet, hogy egyszerű véletlenekről van szó, de mindenféle szakmában foglalkozó egyének között sok-sok olyan esetet tudunk felsorolni, a midőn a magyar nyelvű állampolgár sokszorosan többel lett megróva, mint ugyanazon szakban dolgozó román.

Az állam tőlünk hűséget, becsületességet kíván s azt várja, hogy legyünk jó polgárok, teljesítsünk kötelességeket s minden erőnkkel és akaratunkkal alkalmazkodjunk.

Ezideig is ezt tettük, talán nagyon is ezt, de ne idegenítsen el az állam magától, ne tanúsítson olyan elbánást velünk szemben, mely lelkeinket újabb és újabb keserőséggel töltse el, ne kényszerítse belénk azt a gondolatot, hogy mindenütt jobb, mint itt és arra az elhatározásra szánjuk magunkat, hogy meneküljünk, ki merre tud, ki merre lát: Amerikába vagy Ázsiába, csak itt ne legyen.

Jól jegyezze meg magának a kormány. Mindenki, aki itt csendben meg

tud élni, aki kenyerét megkeresheti, a kinek meghagyják nyelvét, hitét, iskoláját, az az államnak hasznos, békés polgára lesz, a hány innen elmenekül, az mind el fogja sirni, hogy mi kényszerítette az ősei földjétől való megválásra.

Jó lesz felhagyni a magyarirtás politikájával. Ugy sem vezet célhoz. Lelkeinket megvérezhetik, testünket megtörhetik, de ahhoz igen sokan vagyunk, hogy erről a földről a magyar fajszeretetet, magyar érzést, szót és gondolatot ki tudják irtani.

Lloyd George a gyűlölet hazafiaságáról.

A napokban megtartott keltakongresszuson Lloyd George is résztvett és azon nagyobb beszédet mondott a hazafiaságról. Érdemesnek tartjuk a nagy szónok beszédéből a következő részletet közölni:

— A hazafiság megjelenési formája korokonként más és más. Néha ragyogó szárnyú, megtört tekintetű angyal képében repül közénk és utján csak szeretetet, nagy tetteket, nemes felbuzdulásokat és ragyogó honfierényt látunk. Máskor a hazafiság démon képében jelenik meg, aminek sötét arcán torz indulatok fénylenek, aki rombolásban és értékek pusztításában leli kedvét, aki nem ismeri az egy isten hitét és szeretetét és mint igaz pokolfajtát, fojtogatón tör rá mindenre, amiben nem saját magát ismeri föl.

— Az ilyen démonok légiószámra lepik el a szerencsétlen földet, tépik és marcangolják egymást és az embereknek nem adnak időt arra a felismerésre, hogy valamennyiüknek közös érdeke az angyaliképzű hazafiasághoz való megértés, nem engednek időt arra, hogy a vértől és füsttől elkábított fejű vezetők a pusztítás hiábavalóságát megláthassák. Jelmező a két hazafiság közti nagy különbségnek, hogy a szeretet hazafisága mindenütt egy, mindenütt változatlan és kiterjesztett szárnyai alá befoglal mindenkit, aki becsülettel és becsületben dolgozik. A gyűlölet hazafisága azonban ellentétet akar elhúzni ember és ember között, a gyűlölet hazafisága mindent, ami az országhatáron túl esik, ellenségnek és elpusztítandónak ítél, sőt az ország határán belül is kasztokra és rend

szerekre osztja embertársait, hogy a gyűlölködésre, a pusztításra és alávalóságok elkövetésére jogcím legyen. Mikor jön már el a szeretet hazafiaságának ideje, mikor látja már be az elgyötört világ, hogy minden népnek, minden emberi csoportnak egyetlen igaz érdeke csak az, hogy mindenki erős, mindenki boldog és sorsával megelégedett legyen? Addig, amíg ez el nem következik, egyedül az isteni igazságban bízhatunk és minden erőnköt ennek a célnak szolgálatába kell állítanunk.

Ezt mondja Lloyd George, a háború miniszterelnöke és szavaiból sokfelé érthetnek. Többek között erre mifelénk is.

György herceg együtt tárgyal Radicsossal.

A Times jelentése szerint Radics külföldön György volt szerb trónörökösrel együtt folytatja tárgyalásait. Céljuk az, hogy önálló horvát kormányt alakítsanak és az angol és olasz kormányok támogatásával a kormány élén fognak bevonulni Zágrábba.

TANÜGY.

Tájékoztató a gimnáziumi beírásokról. A helybeli főgimnáziumban az Erd. Rom. Kath. Státus intézkedése szerint az 1923/24. iskolai év szeptember közepén veszi kezdetét. Szeptember 15., 16. és 17. napjain fognak megtartani a javító, pótló és magánvizsgálatokat. Szeptember 18.—21.-én megy végbe a beírás, még pedig szept. 18.—19.-én az I. osztályosok, szept. 20. án a II.—IV. és 21.-én az V.—VIII. osztályosok beírása; 22.-én Veni Sancte-val a tanév ünnepies megnyitása.

A beírás a tanuló következő okiratai alapján történik: születési bizonyítvány, újraoltási bizonyítvány, az utolsó osztályról szóló bizonyítvány. Az I. osztályba beíratkozó növendékek, ha az elemiről nem kaptak abszolváló bizonyítványt, felvételi vizsgálatot tesznek. A felvételi vizsgálat az utolsó elemi osztály tananyagából a következő részletekre terjed ki: a) tollbamondás magyar nyelven a helyesírás elbírálása végett, b) számtani feladat, c) olvasási gyakorlat az olvasottak nyelvtani és tartalmi elemzésével.

A kézdivásárhelyi kath. főgimnáziumba a katolikus tanulók mellett más vallásu tanulók is felvétetnek.

A „mester.”

— SZABÓ JENŐ költeménye. —

Az Isten dalt adott szívének
És östüzet is . . . Hát: dalolt!
S lelkének minden játszi ének
Egy-egy csodás, zengő darabja volt.
De a nagy élet összetörte,
Mégvélté idő előtt —
S lett lelke: szenvedések földje,
Miből a szomorúság fája nőtt.

Sírok felett megtört a térde,
Bu hervasztá le arcait:
Utján a csalódás kísérté
S bukások gyásza meddő harcait.
A sors hajszolta, mint a véreb,
Gond vert a homlokán borot —
Igy lett a haja mind fehérebb
S a dala mindig, mindig szomorubb! . . .

S hiába' verte zordon élet,
Csapás, gond mindhiába' volt:

Gyöngyöt termett az árva lélek,
A szegény költő mind szebben dalolt.
Már le leroskadt vézna testtel,
De hirt saszárnyakra kel!
S már kérdezik: „Hol, hol a „mester”,
Ki olyan csodaszépen énekel?”

S amelyhez irt, a költő lapját,
Nagy, mohó mámor szedi szét;
Egymás kezéből kapva-kapják
És mindig róla fordul a beszéd.
„Hol, hol a „mester” — újra kérdik —
Elő, ha mindjárt föld alól!
Taposson koszoruban térdig,
Ki népének ily büvösen dalol!”

S a „mester . . .” Künn a városvégen,
A kis temetőhöz közel,
Szegényes ágyán . . . Ah, mi régen
Még hír se jó a szenvedőhöz el!
S úgy kérleli — míg könnye reszket —
A sorsot, e nagy mostohát:
„Oh, vedd le rólam a keresztet!
Ezt a nyomort már nem bírom tovább!..”

Az iskolai díjak az alsó fokon (I—IV oszt.) 1255 leu, a felső fokon (V—VIII. oszt.) 1855 leu. A tandíj első fele a beírás alkalmával befizetendő.

A finevelő intézetben a tanulók csak szeptember 21-én jelentkezzenek.

A felvételre vonatkozólag felvilágosítást minden irányban készséggel ad az igazgatóság.

Az új tanév. A közoktatásügyi miniszter elhatározta és körrendeletben értesítette az összes tankerületi főigazgatóságokat, tanfelügyelőseket, hogy az idei tanév szeptember 22-én fog megkezdődni.

HIREK

Szombat, aug. 25.

— **A király születésnapja.** Öfelsége a király születésnapját tegnap ünnepelték meg hivatalosan az országban. Városunk mindhárom templomában hálaadó istentisztelet keretében rótták le a hatóságok és a közönség a hódolatot ebből az alkalomból. A ref. templomban Paál Lajos lelkész mondott imát s a kántori teendőket Szabó Ferenc lelkész és Bothár L. Vilmos végezték felváltva. A közönség a „Te benned bízunk eleitől fogva” c. zsoltárt énekelte távozásul.

— **Hajdó-Sybaris-Nagy.** A multikori siker arra az elhatározásra inspirálta ezt a kis művészcsoportot, hogy megismételjék estélyüket. Ezuttal Márton Margit operai énekesnő és Elekes Dóra is fellépnek egy-egy számmal. Az élvezetesnek ígérkező est programját itt közöljük:

Hajdó Tibor:

1. Schubert. Ballada von Goethe. Erklönig.
2. Schuman. Er der herrlichste v. allan.
3. Lesucavallo R. Bagliaccho. Aria.
4. Straus-Wagner. Dal az esti csillaghoz.
5. Ha még egyszer gyermek tudnék lenni.
6. Carmen. Don Jose. Rózsa dal.
7. Torelli szerenáda.

Márton Margit szóló számai.

Márton Margit-Hajdó Tibor duett. Hoffman.

Elekes Dóra: Ady-versek.

Sybaris:

1. Amtras tánca.
2. Balett valcer.
3. Bajadér kigyótánc.
4. Román nemzeti tánc.
5. Rabszolga tánca.
6. Görög tánc.
7. Haldokló hatyru.

Az énekszámokat Benkő Jolán urleány fogja kísérni. Az est kedden lesz 9 órai kezdettel. Aki egy kellemes estét akar magának szerezni, az nem fog az estéről hiányozni.

— **Halálozás.** Özv. Nagy Mózesné szül. Nagy Róza 65 éves korában e hó 23-án elhunyt. Temetése ma, szombaton d. u. 3 órakor volt. Az elhunyt édesanyja volt Szűcs Bálintné urnőnek, az új harangok egyik ajándékozónak. Az új harangok megkondulása után ez az első nagy halott.

— **Az aranyosgyéresi katasztrófa kézdivásárhelyi halottja.** Amint megírtuk, az aranyosgyéresi katasztrófánál odaveszett Jancsó István cipész is, aki a fejérmegyei Polgárdiból tért haza öreg édesanyja látogatására. Jancsó Istvánt tegnapelőtt ravatalozták fel más három áldozattal együtt Aranyosgyéresen és a közönség nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra. Sirja felett Bartha Lajos ref. lelkész mondott imát.

— **2500 leu a jutalma,** ha megfejt, hogy *Mi lesz a hősnő sorsa?* Bővebbet a Vasárnapi Újság legújabb számában.

— **A cseh vasút.** A cseh-szlovák vasúton megkezdették a békebeli állapotokban volt berendezések visszaállítását. A cseh-szlovák sajtó szakadatlan támadására a kocsik tisztasága és kényelmetlensége miatt, a vasutügyi miniszter programja szerint eddig azért nem lehetett gyökeres javításokat eszközölni, mert a vagonok hovatartozandósága még nem volt eldöntve. Miután most már minden állam vagonjai megvannak állapítva, megkezdik a javításokat és újításokat. Az I-ső és II. osztályu kocsikban bársonyülések lesznek. A gáz és olajvilágítás helyett minden kocsik villannyal lesz világítva. Idővel, a mikor a közönség megszokja, hogy a

toilette-helyiségben a szappan és törülköző nem arra való, hogy ellopják, ezeket újból használatra bocsájtják. És így tovább. Vajon nálunk mikor fognak hasonló tervekre — gondolni?

— **Dívatlap különlegességek** érkeztek Kovács újságáruhoz.

NYILTTÉR*)

Igen tisztelt Székely Újság Szerkesztőség! A mai napon Kézdivásárhelyen valék. Déli 1 órakor fáradtan mentem be Nagy Gyula ur vendéglőjébe. Minden asztal el volt foglalva vendégekkel, véletlenül az ajtó mögötti asztal üres volt s ottan helyet foglaltam egy kis ebédre. Erre Nagy ur oda jön és én rögtön ebédet kérek tőle, de azonnal azt jelenti ki Nagy ur, hogy miért foglaltok helyet egy üres asztalnál? Ott szemben van hely, ahol egy asztalnál 3-an ülnek s oda ülhetnek. Igen tisztelt Szerkesztőség! Kérem alásan én csak azt akarom tudni, hogy mikor jött be dívatba az, hogy ha én vendég vagyok, egy ellenfelem asztalánál foglaljak helyet és a le nem foglalt asztalt a vendéglős kedvéért hagyjam ott. Hát igazán ki merem azt jelenteni, hogy az én pénzem is olyan, mind a másé és én Nagy urnak nem vagyok adósa. Tisztelettel:

Bartos István.

*) E rovatban foglaltakért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Szám: 68/1923. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi j.-bírósnak G. 1943/923. sz. végzése folytán dr. Zsigmond I. és Tsa kézdivásárhelyi ügyvédek által képviselt özv. Fenechiu Vazulné berecki lakos felperes 2 almási lakos alperesek ellen 5000 leu s jár. iránti perében le- és felülfoglalt u. m. lovak, hákok, szekerek, juhok, tűzifa, gazdasági eszközök és juhgyapjú összesen 28440 leu becsértékben. Határnapul 1923. szept. 12. d. u. 2 órája tüzetik ki Kézdivásárhely közönségbe a helyszíne, mikorra venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a lefoglalt ingóságok készpénzfizetés mellett még becsáron alól is el fognak adni.

Kézdivásárhely, 1923. aug. 18-án.

Mánya Agoston,
bír. végrehajtó.

No. 1465/923.

Comitetul local Scolar Ojdula.

Publicatiune.

In conformitatea cu oporolarea data de comitetul reutorul fundetien din Sft.-Gheorghe in ordunul No. 332. din 13. VIII. 1923 se aduce la cunostinta generala ca in ziua de 2 Sept. la ora 10 a. m. se va tine licitatie publica in locul Primariei din comuna Ojdula jud. Treiscaune pentru originarea lucrarilor de ridicare si dulghiere la scoala primara de stat din romana Ojdula cu oferte sigilate.

Ofertete se pot face pentru intreaga lucrare, sau separat pentru fiecare fel de lucrare cu preturile unitore al monoperiei fara material pe baza proiectului si anexei:

1. Un metru cub de sapatura pentru fundatie si pionita.
2. Un metru cub zid pentru fundatie si tocui.
3. " " " " sidazii cu portea tencuevala.
4. " " " " la pod.
5. Averarea grincelor tovanurilor din lemne pe m. C.
6. Pregatirea si asesarea acoperisului pe m. p. cu intinderea orizontata.
7. Inventirea acoperisului cu tigla de folt si catrea supeilor pe m. p. cu intinderea efectiva garantie in numarul in valoare 5% cinci la sute se va retina din pretul lucrarilor efectuale.

Conditunile detalata se pot vedea la comitetul central Jud. Scolar in Sft.-Gheorghe (Treiscaune). Ofertile se vir deschide la terminul fixat unde pot fi prezenti si ofertanti sau reprezentantilor si in conformitatea opvolari comitetului Scolar Jud. din Sft.-Gheorghe.

Ofertele intarziate cele telegrafice, precum si supra oferte nu sunt adunse.

Ojdula, la 16. Aug. 1923.

Comitetul local Scolar din Ojdula:

Papp Jenő,
notar.

Dumitru Tarlungean,
subpresident.

A. B. C.
? ? ?

Lisztüzletbe elárusító leányt keres Dr. Török Andor.

Eladó Unió-u. 17. sz. alatt egy lakóház,

mely áll egy mészárszék, 2 szoba, konyha, kamra, kut és udvarból. Értekezni lehet a kiadóhivatalban.

Teljesen jókarban levő modern **salon, ebédlő és hálószoba** butorzat eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Olcsó kalapok átalakítását elvállalom.

Kész kalapok mindenféle minőségben legújabb gyári árban engroban és detailban nálam beszerezhetők.

KOVÁCS JÓZSEF kalapgyára, Vasut-utca 33. sz.

Értesítés.

A Müller Ferenc ur tulajdonát képező és Kézdivásárhely város belterületén, az Uj-uton az Erzsébet Leányárvaház átellenében fekvő, körülbelül 800 □-öl területű kertet

szeptember hó 2-án, vasárnap d. u. 4 órakor irodámban önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek eladom. Feltételek irodámban megtekinthetők.

Az árverésnek augusztus 26. napjára történt hirdetése téves volt.

Dr. Fekete András, ügyvéd

Gazdák!

mielőtt a lencsét eladnák, az árak iránt érdeklődjön Serbán és Havasnál Kézdivásárhely. o **Külföldi összeköttetés!** o

Egy jóforgalmu péküzlet, teljes berendezéssel, lakással és minden hozzátartozóval együtt eladó Szén-utca 4.

Akkor, amikor 1000 leu egy pár cipő Szántó ingyen ad 1 párt. Aki nála 2 párt vásárol, a 3-ikat ingyen kapja.

Keresek 2 szoba és konyhából, külön vagy közös udvarral bíró lakást okt. 1-re.

— Cim a kiadóhivatalban. —

Mielőtt tört aranyát és ezüstjét eladja, érdeklődjön KLEIN-nál

A legtöbbet fizet Főter 33. szám.

Üzlettembe tanulónak

felveszek 2-4 középiskolát végzett, jó családból származó fiukat. -o- SZABÓ GYULA, kereskedő.

Elsőrendű
fenyővizet és szilvapálinkát

:: gyárt és szállít jutányos áron ::
BAKÓ ISTVÁN gyümölcspálinka-főzdeje
SZENTKATOLNA.

ELADÓ EGY HÁZ

folyó hó 26-án saját kézből önkéntes árverésen 55. udvartér 7. szám alatt. — Özv. OROSZ JÁNOS-né.

Czell Frigyes és Fiai
Czell Károly Csoport,
fiókja: KÉZDIVÁSÁRHELY.

Sör

Bor

Rum

Likör

Finomított szesz 96°/o

== a legjutányosabb árakban. ==

'SAXONIA' 1343.

A p. t. érdeklődőknek szives tudomására hozzuk, hogy a

Temesvári Műmalom r.-t.
Temesvár

egyedüli képviselőtét

Brassó, Nagyküküllő, Fogaras, Udvarhely- és Háromszékmegyeék részére

átvettük és azon kellemes helyzetben

vagyunk, hogy fenti malom összes termékét az eredeti malomárakban ajánljuk.

Rendelések és egyéb megkeresések:

MONTAG TESTVÉREK-hez,

BRASSÓ, Weiss Mihály-utca 5. intézendők.

TELEFON 559.

TELEFON 658.